



Bilgi Dünyası Dergisinin İlk Yılındaki Editör Değişikliği Hakkında Bir Açıklama

A Statement on the Change of Editor in the First Year of Bilgi Dünyası

Aytaç YILDIZELİ, Hatice Kübra BAHŞIŞOĞLU

Makale Bilgisi / Article Information

Bu makaleye atıf yapmak için/ To cite this article:

Yıldızeli, A. ve Bahşışoğlu, H.K. (2021). Bilgi Dünyası dergisinin ilk yılındaki editör değişikliği hakkında bir açıklama. *Bilgi Dünyası*, 22(2), 393-399. doi: 10.15612/BD.2021.649

Makale türü / Paper type: Editöre Mektup / Letter to the Editor

Doi: 10.15612/BD.2021.649

Geliş Tarihi / Received: 27.11.2021

Kabul Tarihi / Accepted: 29.12.2021

Elektronik Yayınlanma Tarihi / Online Published: 31.12.2021

İletişim / Communication

Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği / University and Research Librarians Association

Posta Adresi / Postal Address: Marmara Sok. No:38/17 06420 Yenışehir, Ankara, TÜRKİYE/TURKEY

Tel: +90 312 430 03 61; Faks / Fax: +90 312 430 03 61; E-posta / E-mail: bilgi@bd.org.tr

Web: <http://www.bd.org.tr/index.php/bd/index>

Bilgi Dünyası Dergisinin İlk Yılındaki Editör Değişikliği Hakkında Bir Açıklama

Aytaç YILDIZELİ*, Hatice Kübra BAŞŞİŞOĞLU**

Öz

Bu editöre mektup “Bilgi Dünyası: Bir Düşünce Bilimsel Dergiye (1998-2013)” başlıklı makalede (Yıldızeli ve Başşişoğlu, 2020, doi: 10.15612/BD.2020.582), derginin yayımlandığı ilk yılındaki (2000) editör değişikliğine ilişkin yapılan farklı görüşlere açıklık getirmek üzere yazılmıştır.

Anahtar sözcükler: Bilgi Dünyası, editörlük, Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği (ÜNAK)

* Bilgi Dünyası 2009-2013 Baş Editörü

** Sorumlu Yazar, Dr. Bilgi Dünyası 2009-2013 Editörü, hkubra@windowslive.com

A Statement on the Change of Editor in the First Year of Bilgi Dünyası

Aytaç YILDIZELİ*, Hatice Kübra BAHŞIŞOĞLU**

Abstract

This letter to the editor is written in the article titled "Information World: From a Thought to a Scientific Journal (1998-2013)" (Yıldızeli and Bahşışoğlu, 2020, doi: 10.15612/BD.2020.582), to clarify different views on the editorial change in the first year of the journal's publication (2000).

Keywords: Bilgi Dünyası, editorship, Association of University and Research Librarians (ÜNAK)

* Information World 2009-2013 Past Editor-in-Chief

** Corresponding author, PhD., Information World 2009-2013 Past Editor, hkubra@windowslive.com

Sayın Editör,

“Bilgi Dünyası Dergisi 20. Yıl Özel Sayısı” (Cilt 21, Sayı 2, 2021) içinde yer alan “Bilgi Dünyası: Bir Düşünceden Bilimsel Dergiye (1998-2013)” başlıklı makalemize (ss. 351-364) gelen eleştirilere ilişkin bazı olaylar hakkında daha ayrıntılı bilgi aktarmak gerekti. O dönemde aynı zamanda ÜNAK Yönetim Kurulu üyesi olan yazarlar olarak dergi hakkındaki birçok konuşma ve olaya da tanık olduk ya da tartışmalara katıldık. Söz konusu olaylar da bu çerçevede ele alınarak yazılmıştır.

Sayın Tonta mektubunda, farklı hatırladığını belirterek süreci kendi bakış açısından aktarmıştır:

“Ben bu süreci biraz daha farklı hatırlıyorum: O zamanki Üniversite ve Araştırma Kütüphanecileri Derneği (ÜNAK) Başkanı rahmetli Adile Günden, Bölüm Başkanımız Prof. Dr. İrfan Çakın ve derginin editörü olarak ben üçlü bir toplantı yapmıştık. Bu toplantıda dergiyle ilgili çeşitli konular gündeme geldi. Hatırladığım kadarıyla derginin editoryal sorumlularının Bölüm mensuplarından oluşması ve yazarlar, hakemler ve yayıncılarla iletişimin bizim tarafımızdan gerçekleştirilecek olması nedeniyle derginin iç kapağında editoryal yazışma adresi olarak Bölümün adres gösterilmesinin editoryal süreci kolaylaştıracağı ve derginin yayımlanmasında Bölümün katkısının iç kapakta belirtilmesinin uygun olacağı konuşuldu. (O zaman henüz e-posta herkes tarafından yaygın olarak kullanılmadığından yayımlanmak üzere gönderilen yazılar üç kopya olarak hazırlanıyor ve bu kopyalar ve metni içeren disket postayla dergiye gönderiliyordu. Hakemlerle iletişim de çoğu zaman aynı yolla gerçekleştiriliyordu.) ÜNAK Başkanı bu önerilere olumlu yaklaştı. Ancak derginin “eşit ortaklıkta çıkarılması” bu toplantıda gündeme gelmedi. Bunu toplantıya katılan o zamanki Bölüm Başkanımız ve Derneğin kurucu üyelerinden Prof. Dr. İrfan Çakın’a da sordum. Prof. Çakın, benim editör olarak kendisinin de Bölüm Başkanı olarak “Bölüm Akademik Kurulunun ve Fakültenin olurusunu almadan böyle bir teklifte” bulunamayacağımıza dikkat çekmektedir. Kendisinin konuyla ilgili olarak bana gönderdiği e-posta mesajı aşağıdadır:”

Editörün bahsettiği üçlü toplantıda şahsen olmadığımız için, rahmetli Adile Günden’in ÜNAK Yönetim Kuruluna aktardığı ölçüde söz konusu öneri hakkındaki bilgilerimizi belirttik. Başkan olarak Adile Günden’in olumlu bularak yönetim kuruluna getirdiği öneri, üyeler tarafından olası fırsatları ve güçlü yanları ile olumlu biçimde karşılanmış, diğer yandan zayıf noktaları ve tehditleri de göz önüne alınarak tartışılmıştır. Sonuçta süresi dolmak üzere olan ve yeniden seçilme garantisi olmayan yönetim kurulunun bu kararı almasının etik olmadığı, diğer üniversitelerden olan üyelerin olumsuz karşılayabileceği, özetle konunun yakın gelecekteki genel kurulda geniş katılımı üyelerce görüşülmesinin daha doğru olacağı uygun bulunmuştur.

Bu öneri Sayın Tonta'nın belirttiği gibi iletişim adresine ilişkin olsaydı genel kurula bırakılması gerekmezdi, nitekim daha önce ve sonra adrese ilişkin bir karar da alınmamıştır. Yani Sayın Tonta:

“Sonuç olarak, ÜNAK Başkanı tarafından olumlu karşılanan önerilerimizin ÜNAK Yönetim Kurulunda daha farklı değerlendirildiği ve bu konunun Genel Kurula taşınmasının kararlaştırıldığı anlaşılmaktadır. Ancak bu durum bana açık bir biçimde yansıtılmadı. Genel Kurul toplantısına ben de katıldım. Gündem maddesinin tam olarak nasıl kaleme alınmış olduğunu şimdi hatırlamıyorum. Fakat Dernek Başkanının ve Yönetim Kurulu üyelerinin Genel Kurulda önerimizi desteklemelerini bekliyordum. Ama öyle olmadı.”

Şeklindeki eleştirisinde yönetim kurulu tarafından desteklenmediğini ifade etmektedir. Ancak yönetim kurulu diğer dernek üyelerinin duygu ve düşüncelerinin de neler olabileceğini de göz önüne almak ve buna göre karar vermek durumundadır ve buna göre davranmıştır. Desteklerini ise genel kurulda (en azından bildiğimiz kadarı ile dernek başkanı ve bu yazının yazarları) olumlu oy vererek göstermiştir.

Sayın Tonta, Genel Kurul sonrası ayrılma sürecini kendi görüşünden şöyle aktarmıştır:

“Editör olarak Genel Kuruldan böyle bir karar çıkmasını Dernek yönetimiyle henüz güvene dayalı bir ilişki kuramamış olduğum şeklinde yorumladım. Editörlük görevi benim için aslında bu Genel Kurul toplantısında sona ermişti. Bu kararımı ekip üyeleriyle ve Bölüm Başkanımızla paylaştım. Derginin 2. Sayısının içeriği ve Necip Erol Olcay'ın katkılarıyla hazırlanan kapak ve sayfa tasarımı hemen hemen hazırды. Derneği de zor durumda bırakmamak için 2. Sayıyı yayımladıktan sonra editörlük görevinden ayrılacağımı Derneğe bildirdim. Derginin Ekim 2000 tarihli 2. Sayısı matbaanın o zaman yeni kurulan ve şehirden epeyce uzaktaki sanayi bölgesinde olması ve dizgi ve baskıda yaşanan bazı lojistik sorunlar nedeniyle ancak 2001 yılının başlarında yayımlanabilmiştir. Yazarların özetlediği sürecin derginin 2. Sayısı yayımlandıktan sonra gerçekleşmediği zaten aynı sayıda ÜNAK 5. Olağan Genel Kurulunun 17 Kasım 2000 tarihinde yapıldığının haber olarak yer almış olmasından da kolayca anlaşılabilir (s. 389). (Öneri bu kurulda reddedilmiştir.) Derginin her sayısında editöryal yazmak kuşkusuz şart değildir. Ancak benim editör olarak ilk kez görev aldığım bu sayıda herhangi bir editöryal yazının bulunmaması da süreç hakkında yeterince ipucu veriyordur kanısındayım.”

Bahsettiği gibi Genel Kurul hakkındaki haber, 2. Sayının Haberler bölümünde (s. 389) yer almaktadır. Aynı kısımda, “Bilgi Dünyası’nda Görev Değişikliği” başlığı ile “ÜNAK tarafından yayımlanan Bilgi Dünyası dergisinin yeni yayın sorumluları belirlenmiştir. Doç. Dr. Yaşar Tonta editörlük, Doç. Dr. Bülent Yılmaz yardımcı editörlük, Arş. Gör. Yurdagül Ünal ise editör yardımcılığı görevlerini üstlenmişlerdir.” (s. 392) haberi de görülmekte. Dolayısıyla dergi sorumluluğunun devam ettiği anlaşılmaktadır. Aynı

sayıdaki diğer haberlerin tarihleri dikkate alındığında, sayının basıma 21-23 Nisan 2001 arasında verildiği söylenebilir. Nitekim Yönetim Kurulunun yeni editörü 23 Mayıs 2001 tarihli toplantıda kararlaştırılmıştır.

Sayın Tonta'nın son ifadelerinde:

“Son olarak, oluşabilecek bir yanlış anlamayı da gidermekte yarar görüyorum: Biz ekip olarak göreve gelmedik. Dernek yönetimi bana editör olmamı önerdi. Ben de bilimsel, mesleki ve toplumsal açıdan yararlı olacağına inandığım bu görevi kabul ettim. Çalışma arkadaşlarım da, sağ olsunlar, bana yardımcı olmayı kabul ettiler. Ben editörlük görevinden ayrılma kararımı Derneğe bildirdiğimde de kimse bizi ekip olarak ikna etmeye çalışmadı. Kişisel olarak ikna edilmek gibi bir beklentim de olmadı. Birçok şeyden özveride bulunarak ve tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak yerine getirilen bu tür görevlerde “marifetin iltifata tabi” olduğu gerçeğini de gözden uzak tutmamak gerekir.”

Sayın Tonta'nın belirttiği gibi, Bilgi Dünyası için ekip olarak görevlendirilmemiş olsa bile bir derginin yayım sürecinde ekip halinde çalışılacağından hareketle, makalede de bu ifade tercih edilmiştir. Ayrıca Sayın Tonta'nın kimse ekip olarak ikna etmeye çalışmadı yönündeki ifadesi kendi açısından doğru olabilir. Ancak editörün dergiden ayrılma talebi yönetim kurulunda ele alındığında, devam etmesi için görüşülmesi ve ikna edilmeye çalışılması yönünde bir karar çıkmış ve bu anlayışla kendisi ile görüşülmüş ve olumlu cevap alınmamıştır.

Sayın Tonta'nın mektubunda; H.Ü. Kütüphanecilik Bölüm Başkanı Prof. Dr. İrfan Çakın'ın “Ayrıca ÜNAK şimdiki yerini almadan önce Yönetim Kurulu toplantılarını genellikle DPT’de Başak Kayıran’ın ofisinde yapıyordu ve bu bağlamda çeşitli sorunlar yaşıyorlardı. Bu konuda istedikleri takdirde önceden haber verirlerse Bölümde toplanabileceklerini ve evraklarını tutabilecekleri bir dolap ayırabileceğimizi de belirttiğimi sanıyorum.” sözleri ile ifade ettiği duruma da açıklık getirmek istedik.

Sayın Çakın'ın değindiği gibi Yönetim Kurulu toplantılarının Devlet Planlama Teşkilatı’nda Başak Kayıran'ın ofisinde yapılması ve evraklarını tutabilecek yer ihtiyacı 1998 yılı başarılarına kadar olabilir. Ancak 1998 yılı sonrasında dernek evi alınana kadar başkanının Adile Günden olması ile böyle bir ihtiyacın kalmadığı, toplantıların genelde Beytepe Kütüphanesinde yapıldığı ve belgeler için yer sıkıntısı yaşanmadığı bilinmektedir.

Sayın Editör, bahsedilen açıklamalar bir polemik yaratmak için değil, Bilgi Dünyası gibi bilim alanımızın önemli kilometre taşlarından biri olarak yayıma başlama ve tutunma sürecinde yaşanan olayları ve zorlukları paylaşmak amacı ile yapılmıştır.

Başarılar dileklerimizle, saygılar.

Kaynakça

- Haberler/News. (2000). *Bilgi Dünyası*, 1(2), 389-392. <https://bd.org.tr/index.php/bd/article/view/429/425>
- ÜNAK 5. Olağan Genel Kurulu. (2000). *Bilgi Dünyası*, 1(2), 389-392. <https://bd.org.tr/index.php/bd/article/view/429/425>
- Yıldızeli, A. ve Bahşıoğlu, H. K. (2020). Bilgi Dünyası: Bir düşünceden bilimsel dergiye (1998-2013). *Bilgi Dünyası*, 21(2), 351-364. <https://doi.org/10.15612/BD.2020.582>